

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTÉ
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ

van

du

DINSDAG 4 JULI 2017

MARDI 4 JUILLET 2017

Voormiddag

Matin

De openbare commissievergadering wordt geopend om 10.22 uur en voorgezeten door mevrouw Els Van Hoof.

La réunion publique de commission est ouverte à 10.22 heures et présidée par Mme Els Van Hoof.

De **voorzitter**: Mevrouw de staatssecretaris, collega's, ik stel voor dat wij van start gaan met de vergadering.

Er zijn heel wat vragen omgezet in schriftelijke vragen. De eerste vraag, vraag nr. 18859 van mevrouw Katrin Jadin, zal worden gericht aan minister De Croo.

Als u het mij toestaat stel ik mijn eigen vraag vanaf de voorzitterstoel.

01 Vraag van mevrouw Els Van Hoof aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de meldingen van discriminatie bij het IGVM" (nr. 19034)

01 Question de Mme Els Van Hoof à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes, adjointe au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "les signalements de discrimination à l'IEFH" (n° 19034)

01.01 Els Van Hoof (CD&V): Mevrouw de staatssecretaris, het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen heeft een balans opgemaakt van de meldingen inzake discriminatie op grond van geslacht. De balans van 2016 oogt niet positief. Ten opzichte van 2015 nam het aantal meldingen toe met 18 %. Vooral de toename van het aantal klachten over werkgerelateerde discriminatie springt in het oog.

Het Instituut stelt zelf dat het aantal meldingen en klachten het gevolg is van de grotere bekendheid van het Instituut. Indien dat klopt, moet het Instituut nog meer aan bekendheid winnen, gelet op het feit dat er nog steeds een onderrapportering bestaat op het gebied van seksisme en discriminatie.

Ik wil u de volgende vragen stellen in verband met de cijfers.

Ten eerste, deelt u de analyse van het Instituut? Op welke manier zult u ervoor zorgen dat het Instituut nog meer aan bekendheid wint? Welke concrete initiatieven zult u nemen om de onderrapportering op

01.01 Els Van Hoof (CD&V): L'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes (IEFH) a enregistré, pour 2016, une augmentation de 18 % du nombre de signalements liés à des discriminations basées sur le sexe. Cette hausse porte principalement sur des plaintes liées au milieu professionnel et selon cet institut, elle serait corrélée à une plus grande notoriété de l'IEFH.

La secrétaire d'État partage-t-elle cette analyse? Comment fera-t-elle pour conférer encore davantage de visibilité à cet institut?

Comment compte-t-elle s'attaquer

het gebied van seksisme en discriminatie verder aan te pakken?

Ten tweede, uit de cijfers blijkt dat 2 % meer mannen de weg naar het Instituut gevonden hebben. De stijging is dus kleiner dan bij de vrouwen. Hoe verklaart u dat? Wat zult u doen om mannen die het slachtoffer worden van discriminatie ook aan te zetten naar het Instituut te stappen?

Het Instituut heeft nu meer klachten en meldingen te verwerken. Dat is een trend die zich de voorbije jaren systematisch doorzette. Zult u als gevolg daarvan meer middelen ter beschikking van het Instituut stellen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoeveel middelen, en voor wanneer plant u die?

Ik dank u alvast voor uw antwoord.

01.02 Staatssecretaris **Zuhal Demir**: Collega Van Hoof, het is inderdaad mogelijk dat de toename van het aantal meldingen en klachten die het Instituut in 2016 ontving, toe te schrijven is aan de grotere bekendheid van het Instituut. Op dit moment werkt mijn kabinet zowel aan een sensibiliseringscampagne inzake seksisme als aan het Federaal Actieplan Gender en Werk.

Wat uw tweede vraag betreft, een mogelijke verklaring is dat de vrouwen binnen het grootste domein waarover het Instituut klachten ontvangt, namelijk werk, in alle fases van het arbeidsproces aangeven dat zij het slachtoffer worden van discriminatie. Bij de mannen zijn de meldingen vooral beperkt tot ongelijke behandelingen bij de aanwerving. Dat vrouwen op meer momenten tijdens hun loopbaan het slachtoffer van discriminatie kunnen worden, zou het hogere aantal meldingen van vrouwen kunnen verklaren.

In uw derde vraag stelt u dat het Instituut meer klachten en meldingen te verwerken heeft en dat die trend zich in de voorbije jaren systematisch heeft doorgezet. U vraagt of en tegen wanneer er meer middelen ter beschikking komen. Ik denk dat u met die middelen meer budget bedoelt. Ik kan antwoorden dat ik het goed vind dat meer mensen de weg vinden naar het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, maar ik zou toch wel willen vragen om voorzichtig om te gaan met de vraag naar meer middelen of meer budget. Ik vind namelijk dat wij een en ander ook eens moeten vergelijken met het buitenland. Enige benchmarking is niet verkeerd. U weet dat wij in ons land altijd goed zijn in het oprichten van allerlei instanties, die vervolgens gesubsidieerd worden en die zich met alle mogelijke vormen van discriminatie moeten bezighouden. Wij stellen echter vast dat discriminatie blijkbaar toch niet fatsoenlijk wordt aangepakt, want op dit moment stellen collega's-ministers mysterycalls en praktijktesten voor. Om die reden meen ik dat wij, vooraleer wij nog meer middelen vragen, eerst eens met het buitenland moeten vergelijken. Nederland heeft naar mijn mening altijd een goede voortrekkersrol gespeeld inzake discriminatie. Welnu, in Nederland bestaat het College voor de Rechten van de Mens en die ene instelling is bevoegd voor elke vorm van discriminatie. In België bestaan er voor de strijd tegen discriminatie minstens drie onafhankelijke instellingen, namelijk Unia, Myria en het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen. Dat laatste moet de discriminatie tussen vrouwen en mannen bestuderen en aanpakken.

au sous-rapportage en matière de sexisme et de discrimination? Comment explique-t-elle que l'augmentation de la part d'hommes qui se sont adressés à cet institut se limite à 2 % et que peut-elle faire pour accroître ce pourcentage?

L'augmentation du nombre de plaintes se traduira-t-elle par un renforcement des moyens affectés à l'IEFH?

01.02 **Zuhal Demir**, secrétaire d'État: Il est en effet probable que l'augmentation du nombre de signalements et de plaintes soit liée à une plus grande notoriété de l'institut. Pour l'heure, mon cabinet s'attelle en même temps à une campagne de sensibilisation en matière de sexisme et à un plan d'action fédéral Genre et Travail.

Le nombre plus limité de plaintes émanant d'hommes peut s'expliquer par le fait que les femmes signalent celles-ci dans toutes les situations qui se présentent au cours de leur vie professionnelle alors que pour les hommes, cela se limite surtout à la phase de recrutement. Les femmes courent en outre plus souvent le risque d'être victime de discrimination au cours de leur carrière.

On peut, bien entendu, se réjouir que l'IEFH soit davantage fréquenté, mais il faut se garder d'y voir aussitôt une raison d'exiger plus de moyens. Nous devrions comparer la situation ici et à l'étranger. Ainsi, aux Pays-Bas, le College voor de Rechten van de Mens (le collège néerlandais des droits de l'homme) est la seule instance compétente pour toutes les formes de discrimination, alors qu'en Belgique, il en existe trois au moins: Unia, Myria et l'IEFH, auxquelles s'ajoutent encore la Commission de la protection de la vie privée, le Comité R, le Comité P, le Conseil central de surveil-

Naast die drie instellingen kennen we in België nog de Privacycommissie, het Comité I en het Comité P, de Centrale toezichtsraad voor het gevangeniswezen en het Kinderrechtencommissariaat. Ik beperk mij hier nu tot de federale en de interfederale instellingen, de drie instellingen die ik vermeldde: Unia, Myria en het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen. Daarnaast moet ook nog over de mensenrechten gewaakt worden en met mijn collega, minister Geens, denk ik erover na hoe wij dat kunnen organiseren.

Laten wij nu vergelijken met Nederland. Ik heb het jaarverslag van het College voor de Rechten van de Mens uit 2006 erbij genomen. Ik lees daarin dat in Nederland deze instelling 53 medewerkers telt, met een begroting van 6,74 miljoen euro. Ik denk wel dat wij kunnen zeggen dat Nederland steeds een voortrekkersrol heeft vervuld op het gebied van gelijkheidswetgeving en handhaving ervan en op het vlak van tewerkstelling van vrouwen en mensen met een migratieachtergrond.

Laten wij nu eens naar België kijken. In België beschikt Unia over 106 voltijdse medewerkers, Myria over 15 voltijdse medewerkers en het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen over 38 voltijdse medewerkers. Samen beschikken zij over een budget van bijna 15 miljoen euro. In Nederland heeft het College voor de Rechten van de Mens 53 medewerkers en 6,74 miljoen euro. In België zijn er minstens drie instellingen, in totaal 106 plus 15 plus 38 medewerkers, in totaal een budget van 15 miljoen euro.

Ik wil dan ook omzichtig zijn vooraleer te spreken over extra budget en extra middelen. Misschien moeten wij eens gaan kijken naar deze drie instellingen. Als wij kijken naar het takenpakket, denk ik dat deze drie instellingen samen over voldoende personeel en budget beschikken om zich bij het publiek bekend te maken en de hun toegewezen opdrachten adequaat uit te voeren.

Op dit moment zou ik eerder zeggen dat wij misschien eens moeten bekijken of wij het niet efficiënter kunnen organiseren. Wij maken immers heel veel geld vrij, 15 miljoen euro. Dat is heel wat geld, zeker in vergelijking met Nederland. Wij moeten ook nog denken aan het mensenrechtenmechanisme, dat wij ook nog moeten oprichten. Laten wij dus vooral voorzichtig zijn en laten wij vooral bekijken waar de efficiëntiewinsten zitten en hoe wij ervoor kunnen zorgen dat die drie instellingen misschien een klein beetje meer met mekaar gaan samenwerken in plaats van naast mekaar.

U weet immers dat vrouwenrechten soms ook in het gedrang komen bij godsdienstrechten. Godsdienst zit bij Unia, vrouwenrechten zitten bij het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen. En soms zijn er daar uiteenlopende uitspraken. Misschien moeten wij dus meer gaan samenwerken en kijken naar efficiëntiewinsten in plaats van zomaar nu reeds te zeggen dat wij de budgetten omhoog gaan trekken.

01.03 Els Van Hoof (CD&V): Ik dank u voor uw uitgebreid antwoord, mevrouw de staatssecretaris. Het is een debat waard, maar ik zal mij beperken tot een eerste reactie.

U zegt dat Nederland een voorbeeld is. U weet dat vrouwen op de arbeidsmarkt in Nederland allemaal deeltijds werken, door het gebrek

lance pénitentiaire et le Commissariat aux Droits de l'Enfant. Il ressort du rapport annuel pour 2006 de ce Collège pour de Rechten van de Mens que cette institution compte 53 personnes et fonctionne avec un budget de 6,74 millions d'euros, alors que les Pays-Bas ont tout de même toujours joué un rôle de pionnier concernant la législation en matière d'égalité.

En Belgique, Unia compte 106 collaborateurs à temps plein, Myria, 15 et l'IEFH, 38. Le budget total de ces trois institutions s'élève à 15 millions d'euros. Compte tenu de leurs missions, elles disposent en tout cas globalement de moyens humains et matériels en suffisance. Peut-être devrions-nous plutôt examiner comment ces institutions pourraient gagner en efficacité grâce à un renforcement de leurs synergies. N'oublions pas non plus qu'il nous reste à créer le mécanisme de protection des droits de l'homme. Ainsi, par exemple, il arrive que la défense des droits des femmes soit préjudiciée par les droits religieux. La religion est en effet une compétence d'Unia tandis que les droits des femmes relèvent de l'IEFH. C'est la raison pour laquelle des sons de cloche divergents se font parfois entendre.

01.03 Els Van Hoof (CD&V): Aux Pays-Bas, les femmes travaillent presque toutes à temps partiel en raison d'un manque de structures d'accueil pour les enfants, une situation qui aggrave les discrimi-

aan kinderopvang. Er is dus wel wat discriminatie tussen mannen en vrouwen. Doordat er veel deeltijds wordt gewerkt, is er ook geen gelijkheid van loon. Door het schoolse systeem verschillen de verlopen ook naargelang de regio. Er is te weinig kinderopvang. De vergelijking met Nederland op het vlak van de gelijkheid van mannen en vrouwen gaat dus niet helemaal op. Men kan beter kijken naar het Europese niveau.

Europa verplicht ons ertoe een Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen op te richten, voor het voeren van onafhankelijk onderzoek en klachtenbehandeling. Op Europees niveau is er een Genderinstituut. Het is niet voor niets dat men daar de vis niet verdrinkt in een globaal kruispuntdenken. Ik kan mij niet vinden in dat kruispuntdenken, omdat ik al ondervonden heb dat de vis verdrongen wordt in dat kruispuntdenken, als het over de gelijkheid van mannen en vrouwen gaat. Die komt daarin namelijk het minst aan bod. Ook vorige week bleek dat nogmaals uit een toelichting in het adviescomité voor de Maatschappelijke Emancipatie. Het thema gelijkheid van man en vrouw wordt verdrongen als men het onder een globale koepel van kruispuntdenken of ongelijke behandeling in het algemeen plaatst. Men moet daar echt voor oppassen. Men moet ook vergelijken op Europees niveau en niet alleen het Nederlandse voorbeeld nemen.

Ik kan wel begrijpen dat u kijkt naar het efficiëntiegegeven. Men moet nagaan hoe wij het beste onze doelstelling kunnen bereiken. Het kruispuntdenken blijkt echter niet de oplossing te zijn voor de gelijkheid tussen man en vrouw. Ik bekijk het even principiële. Ik zou dus de vis niet verdrinken in het geheel. Men moet ook op Europees niveau bekijken wat het Genderinstituut in Litouwen vandaag doet en ervoor zorgen dat die problematiek apart wordt benaderd, zodat de gelijkheid tussen man en vrouw ook door de federale overheid wordt aangepakt.

Ik kijk uit naar wat het mensenrechteninstituut zal betekenen. Ik versta dat wij internationaal met één stem moeten kunnen spreken en dat het mensenrechteninstituut daartoe een oplossing kan zijn, omdat het die zaken beter zal coördineren. Dat betekent echter niet dat de behandeling van de problematiek inzake de gelijkheid van man en vrouw op nationaal vlak, nu het Instituut bekender wordt en er meer meldingen en klachten zijn, moet verdwijnen. Wij moeten de mensen vooral op lokaal niveau inschakelen. Daarna kan er worden gedispatcht volgens de verschillende expertises.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vragen nrs 19117 en 19118 van mevrouw Nahima Lanjri zijn omgezet in schriftelijke vragen.

nations entre hommes et femmes et les écarts salariaux. Une comparaison à l'échelon européen est dès lors préférable. L'Europe nous oblige à créer un institut de ce type pour mener des enquêtes indépendantes et assurer le traitement des plaintes. Le thème de l'égalité de l'homme et de la femme est cependant relégué au second plan lorsqu'il est traité dans un cadre plus large, par exemple celui de l'inégalité de traitement en général. Si je comprends bien, l'institut des droits de l'homme devra nous permettre de nous exprimer d'une seule voix à l'échelon international et de mieux coordonner les dossiers, mais il ne faut pas que l'attention accordée à l'égalité de l'homme et de la femme se relâche pour autant à l'échelon national.

La **présidente**: Les questions n°s 19117 et 19118 de Mme Lanjri sont transformées en questions écrites.

02 Vraag van de heer Wim Van der Donckt aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, over "de gevolgen van de zitpenningen van de bestuursleden van Samusocial voor de federale dotatie" (nr. 19142)

02 Question de M. Wim Van der Donckt à la secrétaire d'État à la Lutte contre la pauvreté, à l'Égalité des chances, aux Personnes handicapées, et à la Politique scientifique, chargée des Grandes Villes,